

Published on www.bilvavi.net

ספר נפש החיים 025 שער ד פרק ו פנים ראשונות בדבקות > [Home](#)

ספר נפש החיים 025 שער ד פרק ו פנים ראשונות בדבקות

"ויכוין להתדבק בלימודו בו בתורה בו בהקב"ה, היינו להתדבק בכל כוחותיו לדבר ה' זו הלכה.."

ובזה הוא דבוק בו יתברך ממש כביכול, כי הוא יתברך ורצונו חד כמ"ש בזהר.

בדברי הנפה"ח כאן, מתבארות הפנים הראשונות של הדבקות בתורה שהיא דבקות בקוב"ה, מצד מה הדבקות בתורה הינה דבקות בקוב"ה.

כאשר האדם לומד דבר הלכה, הרי שבזה מתגלה רצונו יתברך שמו. **הלכה נקראת 'הוראה' מלשון- גילוי הרצון של רצונו יתברך שמו.** ולכן כאשר האדם עוסק בדבר שהוא רצונו יתברך שמו, הרי ש"בזה הוא דבוק בו יתברך ממש כביכול כי הוא יתברך ורצונו חד".

הסוגיא של "הוא יתברך ורצונו חד" אמנם הינה סוגיא עמוקה עד למאוד, ובה לא נעסוק במסגרת זו.

אבל מה שכן צריך להבין כאן, שהרי **כל דבקות הינה בהכרח בנויה משני חלקים:** היא בנויה מהאדם הדבוק, ובמי שהוא דבוק בו שזה **הוא יתברך שמו.** וא"כ כאשר אנו עוסקים בגילוי של רצונו יתברך שמו, שאדם שעוסק בתורתו יתברך שמו הוא עוסק ברצונו יתברך שמו, הרי שהנפה"ח ביאר בזה בדבריו את החלק של **במה האדם דבוק** בשעה שהוא עוסק בדבר ה' זו הלכה: שהוא דבוק בו יתברך שמו, וברצונו שהוא יתברך ורצונו חד. זהו אולם במה שהוא דבוק, שהוא דבוק ברצונו. אבל מצד האדם עצמו שדבק בו יתברך שמו, מה דבק בו יתברך שמו בשעה שהוא עוסק ברצונו יתברך? **איזה חלק באדם, ובדקות יותר, מכח איזה חלק בו,** הוא דבק ברצונו יתברך שמו? חלק זה לא נתבאר להדיא בדבריו. האדם שדבק בו יתברך שמו, כאשר הוא עוסק ברצונו יתברך, האם הגוף החמרי, הידים הרגלים והציפורניים, האם אלו הם שדבקים בו יתברך שמו בשעה שהם עוסקים בתורה שהיא רצונו יתברך שמו, דבר ה' זו הלכה?! צריך אם כן להבין איזה כח באדם מדבק אותו ברצון של הבורא יתברך שמו?

אלא ברור ופשוט, **שכל צורת הדבקות בנויה באופן של "הוי דומה לו"**, מה הוא אף אתה. ולכן כאשר אנו באים, לא לסוגיא של מידות ששרשה גמילות חסדים, אלא לסוגיא שהיא עיקרא ושרשא דכולא שהיא תורה, שהדבקות שם הינה במה שדבקים בו יתברך שמו בדבר הלכה שזהו ברצונו יתברך, אז כמו שההתדבקות במידותיו זהו חסד בחסד, רחמים ברחמים, מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חנון אף אתה חנון, לכן גם כאשר דבקים בו יתברך שמו ברצונו, **עם איזה כח האדם דבק ברצון הבורא? - מכח הרצון של האדם עצמו, הוא דבק ברצון של הבורא!!**

כלומר, על אותו משקל לשון חז"ל שהוזכר, מה הוא רחום אף אתה רחום, אז זוהי דבקות של רחום ברחום, מה הוא חנון אף אתה חנון אז זוהי דבקות של חנון בחנון, כמו כן דבקות בתורה בדבר ה' זו הלכה שנדבקים ברצונו יתברך שמו, מכח איזה כח בכוחות האדם הוא דבק ברצון של הבורא יתברך שמו? - הוא דבק ברצון של הבורא יתברך שמו מכח רצון האדם שדבק ברצונו יתברך שמו!!

לפי זה ראשית כל, להבין מושכל פשוט.

על דרך כלל אם קוראים בשטחיות את דברי הנפה"ח, אז האדם סבור שאם **במחשבה** הוא עוסק ברצון הבורא, אז הוא

דבוק **ברצון**. אבל לא היא! כי הרי הנידון הוא להתדבק ברצון, ואיזה כח הוא מעמיד מצידו להיות דבוק? - מחשבה?! איך מחשבה נדבקת ברצון?! למה הדבר דומה, לראובן שיודע מה שמעון רוצה, אבל עצם המחשבה לא דבוקה ברצון!! היא יודעת את הרצון, היא משיגה שיש כזה רצון, אבל היא לא דבוקה בו.

על דרך כלל, אם האדם לא מברר את דברי רבותינו בכלל, ואת דברי הנפה"ח כאן בפרט בענין הדבקות ברצונו יתברך שמו, אז נראה **שבמה** דבקים ברצון הבורא יתברך שמו? - בעצם **ידיעת** רצונו, שהאדם **מברר** את דבר ה' זו הלכה, **מה** רצון הבורא שהוא יעשה - אסור מותר, פטור או חייב, טמא או טהור - הוא מברר מה רצונו יתברך שמו לעשות למעשה, ואז **בהשכלה שבמוח** דיליה, הוא **יודע** מה רצון הבורא יתברך שמו, ובזה נראה לו שהוא דבוק ברצון הבורא.

אבל כמו שנתבאר, **דביקות של מחשבה ברצון, הם לא באותו ערכין!!** לא נאמר מה הוא רחום אף אתה חנון, מה הוא חנון אף אתה רחום, שחנון יתדבק ברחום, ורחום יתדבק בחנון, אלא דייקא רחום ברחום, וחנון בחנון!!

ובאותו משקל א"כ בדקדוק לענינא דידן, הדביקות ברצונו יתברך שמו, הינה בהתדבקות הרצון שבאדם שדבק ברצון של הבורא יתברך שמו!!

לכן פשוט וברור, אדם שלומד באופן הקיצוני של לומד שלא על מנת לעשות, הרי שהוא מופקע לגמרי מדבקות ברצונו, ומדוע? - כי הרי כל הדבקות ענינה התדבקות רצון ברצון, ואם הוא לומד שלא על מנת לעשות, כלומר - הוא מעמיד **רצון הפכי מוחלט** מעצם רצונו יתברך שמו!! זהו אדם שנעקר מעיקרא, כי עיקרה ושורשה של כל הדבקות רצון ברצון אינה קיימת אצלו.

אבל אפילו אדם שלומד כן על מנת לעשות, או יתר על כן הוא לומד בסתמא - בין אם סתמא כלשמה בין אם סתמא כאינו לשמה כמו שיתבאר עוד בדברי הנפה"ח - אבל בענינא דידן בערכין של דבקות ברצון, בשעה שהאדם עוסק בתורה **אם הוא לא מכין להדיא לעשות את רצון הבורא**, יש כאן רק דבקות במחשבה, אבל **היא אינה דבקות ברצון!!**

לכן צריך לפחות שתהיה מחשבה **שהוא מקבל עליו** עול תורה ועול מצוות כלומר: עול תורה-בלימודה, ועול מצוות- לעשות את רצון הבורא יתברך שמו במה שהוא עכשיו למד! לכן דייקא אומר הרמב"ן הידוע באיגרתו, כאשר תקום מן הספר תחפש מה אפשר לקיים, זה לא רק כהגדרה כללית של ללמוד על מנת לעשות, אלא עומק הלמוד על מנת לעשות מקבל כאן פנים הרבה יותר ברורות. ה"**ללמוד על מנת לעשות**" **כלומר**- שהוא **מדבק את עצמו ברצון הבורא**, ואם זה על מנת לעשות אז **הוא מעורר את הרצון שלו** לעשות את רצון הבורא במה שהוא עוסק, ועל ידי כן יש כאן דבקות של רצון האדם ברצון הבורא יתברך שמו.

אם כן, **מי שרק יודע את רצון הבורא**, הרי שלימוד תורה יש כאן, אבל דבקות של רצון מול רצון אין כאן!! משא"כ **מי שמקבל על עצמו** לפני שהוא לומד ללמוד על מנת לעשות, וכשהוא קם מן הספר הוא מברר מה יצא על מנת לקיימו למעשה, או אז, יש כאן תחילת דבקות של רצון ברצון!!

אבל כל זה אינו אלא **תחילה של דבקות של רצון ברצון**, וכל זאת למה?

משום ששורש קומת האדם שהיא כח של רצון הוא לא אחד, אלא סדר בריאתו של עולם שיש לאדם הרבה מאוד רצונות!! וכשיש לאדם הרבה מאוד רצונות, ורק אחד מתוך שלל הרצונות שלו הינו לעשות את רצון הבורא, אז אפילו אם בשעה שהוא לומד, הוא לומד על מנת לעשות **ומעורר את הרצון אליו יתברך**, וכשהוא קם מן הספר הוא מחפש מה לעשות **והוא מכניס עוד פעם גילוי של רצון, הן ברישא והן בסיפא, וממילא יש הארה במציעתא של דבר**, אבל מכיון שהלב שלו עדיין מלא בעוד הרבה מאוד רצונות זולת רצון הבורא יתברך שמו, הרי שאי אפשר **לדבק שני דברים שמציאותם היא איננה שוה!!**

אם אין גילוי של רצון אצל האדם, אז אין אפילו תחילה של דבקות! אבל אפילו אם יש גילוי של רצון אצל האדם, ואז **יש כבר כן תחילת כח המדבק באורייתא מלשון הוראה, מלשון רצונו**, אבל מכיון שכל שאר הרצונות הנמצאים בליבו של האדם שהם אינם לעשות רצון הבורא, רצונו לעשות את רצונו אבל מי מעכב שאור שבעיסה ושיעבוד מלכויות, הרי שיש כאן התגלות של הרבה רצונות אחרים של שאור שבעיסה ושעבוד מלכויות, והרי שכל הרצונות הללו הם **מהווים חציצה ומסך מבדיל** שאינו נותן להתדבקות ברצון לעשות את רצונו יתברך להיות דבוק ברצון הבורא!!

אם האדם כלל לא **מעורר את רצון הבורא בקרבו**, הרי שאין לו על מה שתחול כלל הדבקות. אבל אפילו אם הוא מעורר את רצון הבורא בקרבו, אז יש כאן **תחילת גילוי של דבקות מתוך אותו רצון של הבורא**, אבל כיון שכלל קומת ליבו מלאה ברצונות אחרים, וביתר דקות ברצונות שסותרים לרצון הבורא יתברך שמו, על תאמר אי אפשר אלא אפשרי אלא מה

אעשה ואסרה עלי תורה, הרי שיש כאן רצונות הפוכים בשיעור מסוים אצל כל אדם, לפיכך ההתדבקות ברצונו יתברך שמו היא איננה ההתדבקות שלמה ברצון!

ובעומק צריך להבין, **שכפי שיעור טהרת ליבו של אדם משאר הרצונות, וההתגלות באופן גלוי של רצונו לעשות את רצונו, כך השיעור של הדבקות בשעה שהאדם עוסק ברצונו יתברך שמו שהוא נדבק רצון ברצון, ורעותא ברעותא נדבקינ אהדי!** ככל שהלב של האדם טהור יותר, נקי יותר משאר הרצונות, הרי ראשית יש כאן העלם של רצונות אחרים, ואז זה גורם לידי כך שהרצונו לעשות רצונו **הולך ומתגדל**, הולך ונעשה **זך יותר, בהיר יותר, מאיר יותר בנפשו** של האדם, ועל ידי כן שהרצון לבורא - הרצונו לעשות רצונו - מאיר יותר בנפשו של האדם, אז באופן גלוי הרצון הזה מצא מין את מינו ונעור, ונדבק רצונו ברצון הבורא יתברך שמו!!

ולפיכך, **ככל שלב טהור** ברא לי אלוקים יש כאן, **כך כח הלב חכם** שמתגלה באדם מכח ההתגלות בדבקות ברצונו יתברך שמו.

התבאר א"כ בדברי הנפה"ח כיצד "בזה הוא דבוק בו יתברך שמו ממש כביכול כי הוא יתברך ורצונו חד כמ"ש בזהרר..".

וכל דין והלכה מתורה הקדושה הוא רצונו יתברך, שכן גזרה רצונו שיהא כך הדין, כשר או פסול, טמא וטהור, אסור ומותר, חייב וזכאי.

צריך להבין את זה **במעמקי כוחות הנפש** של האדם, יש כאן נקודה עמוקה לאחר מה שנתבאר.

כאשר אדם לומד סוגיא, ונמצא לפניו דין של כשר או פסול, נמצא לפניו דין של טמא וטהור, אסור ומותר, חייב וזכאי, **איזה כח מתעורר בנפשו** כשהוא שומע מותר כשהוא שומע אסור? **האם הוא שומע גדר של דין** של היתר, גדר דין של אסור, גדר טמא וגדר טהור, **באופן של השכלה**, או **שהנפש שלו מתעוררת לקלוט שרצון הבורא הוא** שיהיה טהור, שיהיה טמא, שיהיה מותר ושיהיה אסור?

הנקודה הזו היא דקה עד למאוד, יש מרבתינו שלמדו כידוע מאוד באופן כזה, כשהם היו לומדים מחלוקת טמא או טהור, הם היו אומרים שתנא פלוני סובר **שרצון הבורא שיהא טמא**, תנא פלוני סובר **שרצון הבורא שיהא טהור**.

לכאורה אם כך למדו רבותינו, אדרבא צאי לך בעקבי הצאן שכך יתחילו כולם ללמוד!?

תשובה לדבר, צריך לעבור הרבה בכדי להגיע לאותה מדרגה!! וכל זאת למה?

אדם שמתחיל ללמוד באופן הזה, אז ההתדבקות שלו מתגלה **מכח הארת הרצון**, על ידי כן **הרצון גובר והשכל נחלש**, אז הוא לא דבוק בחכמתו יתברך שמו. ועל ידי כן הוא **לא יכול להשיג את אמיתת התורה של אורייתא שהיא כולה חכמה!!**

כל מה שנתבאר כאן בדברי הנפה"ח, זהו רק לאחר מה שנתבאר - "היינו להתדבק **בכל כוחותיו** לדבר ה' זו הלכה", כמו שנתבאר לעיל שזהו **גילוי של כוחות**, שורש **חכמה כח-מה**. ולכן רק לאחר שכח המחשבה נדבק באופן גמור במותר ובאסור, פטור וחייב וכן על זה הדרך, **על גבי זה בא הכח וההתגלות של ההתדבקות ברצון!!**

אבל אם האדם יקדים את ההתדבקות ברצון קודם ההתדבקות בחכמה, הרי **שנעדרת כאן כל מציאות השכלה**, ומתגלה רק מה רצון הבורא, ואין זה שייך אלא למי שלומד הלכה פסוקה!! אבל כל צורת התלמוד הרי לא בנויה בצורה של הלכה פסוקה, אלא באופן של משא ומתן **המביא לידי הלכה פסוקה!!**

ואם כן בלשון ברורה, המשא ומתן **ולאחמ"כ** הלכה פסוקה, **זהו צורת עומק סדר הנפש של האדם בהתדבקות בתורה!!** המשא ומתן- זוהי ההתדבקות בעומק החכמה כסדר, כל צדדי הדינים בכל כוחותיו לדבר ה' זו הלכה!!

כאשר **מתגלה ההתדבקות בכל כוחותיו** לדבר ה' זו הלכה שזה המשא ומתן, ולאחמ"כ מגיע הלאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא שמתגלה מה רצונו יתברך שמו בפועל, אז **מתעוררת באדם תנועת הרצון, לדבק רצון ברצון!!**

אבל אילו אם יקדים האדם את ההתדבקות של רצון ברצון, הרי שאולי יש לו ד' אמות של הלכה, אבל אין לו את עיקר כל הדבקות שהיא בכל כוחותיו לדבר ה' זו הלכה!!

פעמים מצאנו באלה שמקרוב באו שהם יותר מדובקים לרצון הבורא, וכך הם לומדים דברי תורה, אבל נעדרת מהם כל

חכמת התורה של ארוכה מארץ מידה ורחבה מיני ים, ההתדבקות בחכמתו!!

לכן סדר המדרגות הינו כך:

מתחילה צריך האדם להתדבק **בכל כוחותיו** לדבר ה' זו הלכה בעומק החכמה, ומצד כך הוא **דבוק בחכמתו יתברך שמו**. וכאשר יש לו דבקות בכל כוחותיו לדבר ה' זו הלכה ותוקף כח המחשבה עומד בהתדבקותו בתורה.

אז הוא עולה לשלב הבא **לעורר את הרצון דיליה**, לסלק את שאר הרצונות המפריעים, שאור שבעיסה ושעבוד מלכויות מעכב, לגלות את הרצוננו לעשות רצונך.

ואז **שלמות קומת הנפש היא בהתאחדות ההתדבקות בהשכלה בחכמה שעל גביה באה המעמקים של ההתדבקות ברצונו יתברך שמו!!** זהו אדם שדבק ב"הוא ורצונו חד, הוא וחכמתו חד", לא רק ב"הוא ורצונו חד", אלא קודם ב"הוא וחכמתו חד".

ואז באופן הזה האדם דבוק בשתי הראשיות של ה"בראשית"- ראשית של רצון וראשית של חכמה. זוהי **שלמות ההתדבקות בשורש נפשו של אדם באורייתא "בו בתורה בו בקוב"ה"!!!...**

- [נפש החיים שער ד](#) [1]

Source: <http://bilvavi.net/shiur> ספר-נפש-החיים-025-שער-ד-פרק-ו-פנים-ראשונות-בדבקות

Links

[1] <http://bilvavi.net/nefesh.hachaim.dalet>